vlada urošević

paleografija sna

SUMRAK U APRILU

Sumrak u aprilu zelen je ko šljiva.
Rutav i mlak, kroz grad se vetar puši.
Iznad kuća vidi se kako pliva,
prozračan i staklen, Ronilac Vazdušni.

Drže se za ruke iza ogulјenih garaža
musavi ljubavnici po blatnim ulicama
ulaze u tamne ulaze kuća vlažnih
i padaju po sobama ko bolni po čekaonicama.

Svak veruje da ga je video samo on
i da je upravo njemu upućen taj znak.
Sve što se danju zbilo, nestalo je.
Ko udar krila približava se mrak.

Vazduh je kao u leto težak, lepljiv i prljav.
Grad zatvara omča, zatvara kolut.
Ne zna se je li to dečji zmaj ili golub.
U tamnom nebu Vazdušni Ronilac je ko mrlja.

(Preveo Lj. Simović)

NAUČNICI

Ko crni ključ, reka se crni poljem.
Sneg beo, nikakvih tragova preko njega.
Po nasipu dođe auto, crn i golem.
Izlaze: pet hladnih naučnika na belini snega.

Stajali su nad rekom i ništa nisu rekli.
Sneg beo, a svak od njih utopljen toplim kaputom.
Vode su i dalje, pod korom ledenom, tekle.
Pod njinim koracima blato se drobilo smrznuto.

Odoše: pet hladnih naučnika na belini snega.
Po nasipu prođe auto, crn i golem.
Sneg beo, samo nekoliko tragova preko njega.
Ko crni ključ, reka se crni poljem.

BESTIARIUM ASTRARUM

U čast Franciska Goje

Balan, vasilisk, begemot, katoblepas,
vuci sa zmijskim repom, pola ribe — pola koze,
troglave zveri, čudovišta u mržnji slepoj,
grafoni, salamanderi, himere, jednorozi.

plodi se njina ikra sred noćnih močvarnih voda.
(U masnu vodu silazi zla zvezda kao seme
a zatim iz mulja neko od njih prohoda.)
Noć je njin jedini prostor, jedino vreme.

Noć im je otadžbina kojom bezglavo lutaju.
Po jedna zla zvezda im sija svakim zglobom, i kosturom.
Al kad izbledi nebo samo se natpis čita:
El sueño de la razon produce monstruos.

(Preveo Lj. Simović)

PUTOVANJE S AVANTURAMA

Pobegao nam je voz; izgubili smo prtljag.
Stojimo u polju, a daleko je grad.
Pada noć i sprema se oluja. U stan
zove nas neka žena. Njen muž je bolestan.

To je nezgodno, al šta se može, ćuti.
Vode nas u sobu. Ali ta kuća već gori.
Trčeći po nasipu ljudi pucaju, pognuti.
Kućevlasnik je ustao i s nekim se spori.

Bežimo spotičući se o burad punu smole.
Žena koja nas je primila potkazuje nas straži.
Ona viče za nama s balkona. Ona je potpuno gola.
U svetlosti raketa sagorevaju pejzaži.

Konjica u mraku napada poštare.
Ne možemo preko mosta, jer straže su i tu.
Za nama trči žena. Ona gazi kroz bare
i viče: »Hvatajte ih, dok su još uvek u snu!«

Svetlucaju puculji kroz tamu za nama, blizu.
Neko je ranjen. Svi trče — gde je lekar?
Zatim okuka, tišina, besmislen prizor:
voz stoji na stanici i naš prtljag nas čeka.

(Preveo Lj. Simović)

PALEOGRAFIJA SNA

Ima takvih snova u kojima
idete praznim trgom.
Nasred trga spomenik stoji.
Niz stepenice glatke, trkom.

Ploču obešenu na zid
osvetljavaju kose zrake.
Naprežete znanje i vid
i posmatrate na njoj znake.

Ne koristi vam sva vaša pismenost.
Izdužile se senke duž ulice.
Sve napisano je besmisleno:
reči, znaci, skraćenice.

Obuzima vas užas leden.
Lukavu prevaru shvatate, u muci:
u snu ste prespavali ceo jedan
ogroman preokret u azbuci.

(Preveo Lj. Simović)

RETORIKA SNA

Prave se pokušaji uz mnogo muke;
naprezanja, skupljaju se sile.
Kao plivači krivite usta
govor pocuri iz vas kao plime.

Vešto odabirate svoje reči.
Misao vam beskrajno bogata.
Ulovite i najteži smisao.
Svaki je postao svoja uloga.

Punite grudi vazduhom i bukom.
No zvuk je kao pod staklom.
Naokolo, po ulicama i trgovima,
šume samo korov i kukolj.

Odjekuju napuštene magaze.
Nema čoveka ni dole ni gore.
Shvatate: niz gradove prazne
zauvek ćete držati govore.

(Preveo Miodrag Pavlović)